Ч. 115. Второк 6 червня (24 мая) 1905. Рік XV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостввах на провинциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

Скликане ради державної. — Положене на Угорщині. — Король Альфонс XIII. в Парижи. — Події в Росиї. — Росийско-японьска війна.

З Відня доносять: Вже єсть певною річию, що рада державна збере ся дня 14 с. м. Раді державній буде предложений торговельний договор з Німеччиною, шестимісячна буджетова провізория і справа переступленя кредиту при будові альпейских зелїзниць. Натомість буджет прийде під обради разом з буджетом на рік 1906 доперва в осени.

Кріза на Угорщині ще не покінчена і як ґр. Тиса заявив кільком послам, полагодженє єї єсть ще далеке, а на всякий спосіб не можна єї надіяти ся скорше як в перших днях по Зелених сьвятах. Зачувати, що виринули нові трудности, позаяк личности, які були призначені до обнятя тек міністра скарбу і судівництва в будучім кабінетї урядничім, тепер не хотять згодити ся на принятє тих становищ.

В Парижи в палатї президента републики відбув ся в суботу в честь короля Альфонса XIII. пир. Король підносячи тоаст висказав похвалу для французскої армії, додаючи, що ніколи не забуде, що був в товаристві президента Люебета в хвили великої небезпечности, яка грозить загалом всім начальникам держав. Люебе дякуючи за похвалу армії, зазначив, що король своєю вічливостию і відвагою придбав собі симпатию всіх Французів. Та симпатия буде проводити короля в повороті до вітчини, котра готовить для него торжественне приняте. Закінчив тоастом в честь короля і іспаньскої армії. В справі анархістичного замаху на короля попала нариска поліция на слїд дуже широкого заговору. Показує ся, що замах на молоденького короля в Парижи був лиш початком широко зорґанізованого заговору, що мав на цїли позбавити короля житя. Поліция викрила именно, що у всіх великих містах Франциї, куди має переїздити іспаньский король по виїздї з Парижа, зорґанізували анархісти комітети місцеві, що мають на нїм довершити замаху. З Барцельони розіслано в тій цїли до тих міст значну скількість бомб. На підставі вислідів дотеперішного слїдства переведеного з арештованими анархістами, заряджено також арештованя в Барцельонї.

В Петербурзї розпочали ся знов страйки, котрі онагди довели до великих розрухів. Именно в пятницю вечером зібрало ся на передмістю Лешной около 15.000 робітників, котрі несучи червоні прапори і співаючи революцийні пісні, ішли до будинку технїчного інститута. Коли наблизили ся до того будинку, над'їхали козаки і кінні поліциянти. Прийшло до бійки, в часї котрої козаки і поліция ужили оружия, робітники боронили ся камінями і палицями. Бійка тревала майже годину. Коли товпу розігнано, полишило ся на площи 12 тяжко ранених робітників. Крім того було около 40 робітників легко ранених, а також 15 козаків і поліциянтів потерпіло рани. — Супротив того, що робітники заповіли дальші демонстрациї, скріплено залогу войскову до 40.000 людий, аби силою придавити дальші розрухи.

Недобитки росийскої фльоти з погрому під Цушімою, а то кружляки „Аврора“, „Олеґ“ і „Жемчуг“ прибули онагди під командою адмірала Енквіста до Манїлї на филипиньских островах. Страти, які ті три кораблї потерпіли, подають на 220 убитих моряків, а 4 офіцирів і 131 вояків ранених. Кораблї, як здаєть ся, ушкоджені під водною лїнією. Комини кораблів подіравлені, а богато армат є розбитих. Росийскі офіцири кажуть, що Японцї послугували ся в послїдній морскій битві значним числом підводних лодок, котрі викликали серед росийскої фльоти велике замішане і приспішили погром. Адмірал Енквіст не є ранений, але мусїв перенести ся на поклад „Аврори“ по ушкодженю „Олеґа“. З Вашинґтона доносять, що прибув-

---

Жовта рожа.

(З польского — **Яна Захарияcевича.**)

(Конець).

— Ласкава пані — скрикнув радник неспокійно — чейже ви не схочете зривати рожі?

— То було би з моєї сторони варварством відбирати їм житє серед найбільшої їх краси — відповіла з лагідним усьміхом.

Глубоко зворушений поглянув радник своїй сусїдцї в очи. Такий непримиримий доси ворог не виглядав тепер так грізно.

Пані мала близько сїмдесять лїт, була низького росту і здорова на лици. З під білого чипця виставали хороші кучері снїжно білого волося. Добродушно усьміхало ся єї повне лице.

З таким ворогом можна буде якось полагодити, подумав радник. В найгіршім случаю міг би бути і вовк ситий і вівця цїла.

— Коли так, ласкава пані — відповів він вже вічливійше — то можемо в мирі з собою жити. Спільність думок зближає людий навіть там, де видавалось би, що їх інтереси суперечні!

— А о скілько мали ви бути наші інтереси суперечні? — спитала пані.

— Той цьвіт — відповів радник показуючи на рожевий корч — любив я від перших днів моєї молодости. Але нинї, коли конець мого житя не далекий, люблю я єго ще далеко більше. Коли до него простягне ся яка рука, мене то так болить, немов би розходило ся о мого найлїпшого приятеля.

— І я — сказала стара пані — полюбила той цьвіт від хвилї, коли почула ся незвичайно щасливою. А нинї, коли маю то щастє, якого хотїла, люблю ту рожу як найкрасший спомин мого житя.

Радник майже чув, як єго серце било. Пані з трудом наблизила ся до него і подала єму малу руку, котру він щиро стиснув. Так заключили сусїди тїсний союз і прирекли собі, що будуть хоронити жовті рожі перед кождим ворожим нападом.

Минуло вже два тиждні. Між сусїдами був спокій і щира признань.

Радник чистив рано рожеві корчі від гусениць і числив сьвіжі пучки. Стара пані збирала перед полуднем зівяле і зсохле листє з корчів.

Обоє витали ся, оповідали собі про рожі і їх пучки і кінчили на гостци і дихавици. Бо як радник терпів на гостець, так пані на дихавицю. Навіть лїчили ся в тих самих годинах, пили з тої самої кирниці і купали ся при тім самім коридорі. По купели їхали одним фіякром в лїсок і кождий, хто їх бачив, уважав їх за мужа і жінку.

Хто знає, чи радник сам не був часом в тій самій гадцї. Коли прислухував ся сусїдцї, то глядів з вдоволенем в єї сїрі, весело полискуючі очи і дуже часто знимала єго охота вхопити себе за чуб, якого очивидно вже не мав.

Все мав то приємне чувство, що в жовтім домку хтось єго дожидає, коли вертав з зимної купели.

А в тім домку ждала на него все стара пані. Оперта на своїх двох палицях, глядїла нетерпеливо на довгу алею, що вела до купелевого заведеня. Веселий усьміх появляв ся на єї округлім лици, коли здалека показала ся висока, худа, сгать радника з піднесеним до гори правим раменем. Відтак ішла она як скоро лиш могла до своєї комнатки, аби налити чаю і поставити на столї який присмак.

Одного дня не прийшов радник в звичайнім часї. Дармо ждала приятелька цїлу годину коло фіртки.

Тревожні гадки виринали в нїй. Що з стало ся? Чи може занедужав? Або стрітив може де приємне товариство?

Пійшла до своєї комнатки.

Приємно шумів самовар. На столї була шинка покраяна в тонкі платки, під скляним дзвоном лежав сир, а в кошику цїлком сьвіжі маком посипані булки, улюблене печиво пана радника.

Нї! Він не міг забути, що то всьо стояло готове для него. Нї на хвилю не могла вірити, аби чай в гостинници купелевій мав єму лїпше смакувати.

І она дійстно не помилила ся.

З почервонїлими лицями, вкритий порохом і майже без віддиху увійшов радник до єї комнати.

Капелюха не здоймив, бо не мав вільних рук; в правій держав великаньску китицю роз-

ші до Манілї кораблї будуть розоружені, а їх залога полишить ся на Филипинах аж до кінця війни. З Шанґаю знов доносять, що анґлїйский пароход „Кутіляс“ притягнув до Шанґаю російского контрторпедовця, котрого стрітив на північ від Шанґаю. На єго покладї було 188 Росиян. В тім числї були вояки трех иньших кораблів. Контрторпедовець, позбавлений керми, блукав по мори три дни, несений струєю води; запас поживи вже вичерпав ся. Залогу перевезено до Вусун, де всїла на російский корабель перевозовий. — Як доносить Daily telegraph з Сасебо, оцінюють там страти Росиян в битві коло Цушіми на 10.000 людий. Все ще на побережах виловлюють трупи з моря. Япаньскі кружляки плавають по мори і ратують розбитків. Вчера привіз один з них до япаньского порту 600 виратуваних з моря російских моряків. Число взятих до неволї Росиян подають на 5000 людий. Рожественский ранений відломками ґраната в голову, бедро і плечі, але рани єго не суть небезпечні.

Новинки.

Львів, дня 5 червня 1905.

— **Маршалком ради повітової** в Жидачеві вибрано п. Станислава Павликовского, властителя Бережниці, а єго заступником о. Ілярия Гошовского, греко-кат. пароха в Журавнї.

— **Приготовляючий курс в Тернополи.** Найбільшою перепоною для селян в посиланю дїтий до ґімназиї єсть то, що сїльскі школи не приготовляють дїтий на стілько, щоби они покінчивши єї, могли зложити вступний іспит до I. кл. ґімназияльної. Щоби проте бодай в части поменшити сю перешкоду, філїя руского товариства педаґоґічного в Тернополи отвирає курс приготовляючий до вступного іспиту до I. кляси ґімназияльної. Курс той тревати буде від 15 липня до 31 серпня с. р., а кождий, хто зголосить ся і заплатить 24 К, отримає на цїлий час мешканє, харч і науку. За шість тижднїв хлопець може богато скористати та підучитись. Хто отже має хлопця не конче добре ще приготовленого, нехай зголосить ся до 20 червня до голови філї Вч. о. Лопатиньского, катехита ґімн. в Тернополи.

— **Конкурс.** В рільничій академії в Дублянах будуть опорожнені на шкільний рік 1905/6 чотири безплатні місця, котрі краєвий Видїл надасть убогим а пильним ученикам. Поданя вносити до дирекциї академії до 3 липня с. р.

— **Щедрий дар.** Московский мілїонер Щукин жертвував сими днями історичному музееви в Москві свою збірку старинних предметів разом з будинком і землею вартости 4 мілїонів рублїв.

— **Великі поклади земного воску** вдкрито в послїдних часах в португальских посілостях полудневo-вехідної Африки в місцевости Інгамбане.

— **Печера коло Триєсту.** Андрій Перко, розслїдовник підземних печер, відкрив в околици Триєсту печеру, найбільшу і найкрасшу з поміж доси звістних що-до простору і богатства сталяктитів. Вздовж печери пливе підземна ріка. Два отвори на 35 і 22 метри глубокі, ведуть до середини печери. Найдено там множество слїпих зьвірят живучих під землею, між ними і незвістні роди. В однім місци, засипанім відломками скали, найдено величезний склад костий допотопних зьвірів. Богато хідників в ріжних напрямах тягне ся там на просторі кількох кільометрів. Печеру ту називають місцеві мешканцї „Димницею“.

— **Страйк.** В Будапештї покинули оногди працю всї робітники з фабрик зелїза і металїв. Загальне число страйкуючих виносить до 30.000. Роботодавцї загрозили, що коли би до понедїлка не повернули робітники до працї, будуть всї видалені.

— **Смерть 28 людий від грому.** В місцевости Мандеб. недалеко Лягори в Індиї, ударив сими днями грім в часї бурі в хату, до котрої схоронило ся перед зливою 28 осіб. Всї они ражені громом, погибли.

— **Убийство дитини.** В Крогульци, гусятиньского повіта, убила Мария Олещук свою новонароджену дитину. Зьвірску матїр відставлено до суду в Копичинцях.

— **Книжки на нагороди для шкільної молодежи.** Ц. к. краєва рада шкільна порішила поручити отсї видавництва руского Товариства педаґоґічного у Львові на нагороди пильности і до шкільних бібліотек для молодїжи народних і видїлових шкіл: 1. „Анґлїйскі казки“, з російскої мови переклав Любомир Селяньский. Львів 1902. Цїна 24 с. 2. Е. Ярошиньска: „Повістки для молодїжи“, Львів 1902. Цїна 24 с. 3. „Збиточник Ґумфрі“, оповіданє з анґлїйского, Львів 1904. Цїна 70 с. 4. „Робінзон Крузо“, на основі ориґіналу і переводів зладила К. М. Львів 1903. Цїна 1 К 50 с. 5. „Історія куска хлїба“, перерібка з француского, листи до молодої дївчини. Львів 1903. Цїна 50 с.

— **Буря з градом** лютила ся оногди по полудни над околицею Кракова саме в тім часї, коли у Львові падав зливний дощ. Град наробив в околицях Кракова немало шкоди, а в містї ударило більше як 20 громів, що знищили телефонїчні дроти і сїть дротів електричного трамваю.

— **Огнї.** В Угринові коло Станиславова згоріла оногди одна селяньска загорода вартости 1220 К. — В Хоросткові коло Теребовлї знищив огонь три господарства. Шкода виносить 23.300 корон.

— **Автомат до розкидуваня проклямацций.** „Петербурскія Ведомості“ пишуть: Дня 22-го мая вечером, коли товпа публики проходжувала ся в огородї таврийскім в Петербурзї, з бічної алеї дав ся чути гук вибуху. Вибухла скринка, з якої вилетїло 30 проклямаций на ріжнобарвнім папери. Заки публика успокоїла ся по першім вибусї, дав ся чути в сусїдстві другий, третий і всюди вилїтали проклямациї. Полїция кинула ся шукати і найшла в бічній алеї ще одну цїлу скринку. З найбільшою осторожностию піднято скринку і занесено до контори, щоби розслїдити, що в нїй є. Але ледви єї внесено до комнати, она вибухла. Комната заповнила ся димом, а в воздусї появило ся 30 проклямаций. Вибух був так голосний, як вистріл з кількох карабінів нараз. В скринцї найдено теч доси загально незвістну і нерозслїджену. Скринку разом з проклямациями забрала тайна полїция.

— **За курку.** Якийсь Поздняков служив за пастуха у властительки більшої посїлости Богдановскої коло села Безводного в Росиї. В нещаст-

---

цвитих рож, а в лївій таку саму китицю з пучків.

— Не зла добича, ласкава панї — крикнув ще в дверех. — Погляньте лиш до Maréchal Niol, а то Gloire de Dijon.

З увагою слухала стара женщина романтичної історії обох тих китиць і оглянувши цьвіти налила чаю. Радник був в лїпшім настрою як звичайно, говорив дуже богато і усьміхав ся з видним вдоволенєм.

Єго сусїдка була рівнож о много живійша і веселїйша як звичайно. Короткий неспокій о честного приятеля трохи порушив єї нерви і зробив єї чутливійшою для ніжних слів радника. Їх розмова ставала чим раз щирішою.

— Однако скажіть менї, любий пане раднику — почала по другій склянцї чаю — з якого часу і від якої пригоди ви так залюбили ся в жовтих рожах? Така пристрасть мусить конче мати якийсь цікавий початок. І я люблю від молодости жовті рожі, бо я була — чорнявка!

Радник поглянув нараз з невдоволенєм на свою сусїдку. Єму видавало ся, немов би хто простягав сьвятотатску руку по єго укритий скарб, по тайну єго житя.

Все більше і більше морщив своє чоло. З єго очий засьвітили грізні блискавки. Був би майже зірвав ся з крісла і утік від тої женщини, що посьміла діткнути твердою рукою єго сьвятощ.

Аж по якійсь хвили єго острі черти стали мякші і очи поглянули лагіднїйше. Він сумно зітхнув, немов би перед єго очима виринув єго наймилїйший спомин.

— Правду кажете, ласкава панї — відозвав ся тремтячим голосом. — Кожда пристрасть має своє жерело, котре в цїлім житю не висихає. Моє жерело аж надто часто стоїть перед моїми очима і я бачу єго перед собою навіть тодї, коли сьвіт цїлком того по мнї не замічає.

Радник змовчав на хвильку. Сусїдка не перебивала, хоч з єї очий можна було вичитати цікавість.

По хвили торжественного мовчаня радник так говорив дальше:

— Тепер як раз буде тому пятьдесять лїт. Тодї був я ще молодий і ледве покінчив правничі науки. В моїм серци обудила ся любов. Але я не знав нїякого єства, якому би міг єї жертвувати. В моїй уяві бачив я не одну хорошу стать, але в дїйстности нїколи такої, яка менї сподобалась би.

Стара поправила ся на кріслї, бо бачила, що історія зачинає бути дуже займавою.

Одного дня був я на концертї в однім публичнім огородї. То було при кінци мая. Там бачив я богато чужих лиць. Я проходжував ся довгий час по огородї і любував ся живописними одягами туристів, що було тут в переїздї до заграничних купелїв. Нараз видавало ся менї, немов би хто уперто на мене дивив ся. Я обернув ся в ту сторону, звідки мене доходив той електричний ток і побачив — молоду панну з білим як сніг, округлавим лицем, великими, живими очима і чорним як вуголь волосєм. В руцї держала она — жовту рожу...

Радник зітхнув і перервав.

— Якийсь час стояв я мов вкопаний і не міг нї кроку зробити, немов би мене очи незнакомої приковували до землї. На моїх лицях чув я палючий погляд. Менї видавало ся майже, що він мене пече, як сонішний промінь крізь сочку.

— Одним словом, пане раднику — перебила панї усьміхаючи ся — ви від разу на смерть залюбили ся.

— В тій хвили я нїчого про себе не знав. Видавалось менї, немов би не жив, немов би став на віки невільником.

— Боже!

— Я був би так стояв до вечера, коли би не опорожнило ся коло мене крісло. Механїчно сів я на то крісло і не відвертав очий від моєї незнакомої, на котрої лици появила ся незвичайно мила усьмішка. То тревало досить довго. Чи музика грала, чи переставала... я заєдно бачив і чув лиш єї одну.

— Ваше оповіданє справдї дуже займаве.

— Враженє, під яким я стояв, зацікавило і окруженє незнакомої. Оно складало ся з одної старшої і двох молодших женщин, які імовірно були єї сестрами.

— Я замітив неспокійне порушенє між ними, при чім одна з молодших тій старшій з жовтою рожею шепнула щось до уха. Здвигнувши плечима поглянула она на рожу, а старша панї лагідно усьміхнула ся до неї.

Тут радник знов перервав і повів рукою по очах, немов би хотїв прогнати з них мраку, якою їх заслонив той спомин.

— То порушенє і тиха розмова родини повтаряли ся кілька разів. А що они мусїли дотикати мене, та в моїм серци обудили ся чудові сни. Менї видавало ся, немов би то панна з рожою була одною з тих єств, які я часто бачив у снї. З надприродною силою притягав мене єї погляд, як би мав заспокоїти тайне бажанє моєї душі.

— Пане раднику, як вірно умієте ви то описувати!

— По якімсь часї филї переходячих скрили єї перед моїми очима. Я не міг бачити, що між тим там дїяло ся і почав вже непокоїти ся, коли нагле побачив перед собою малу дївчинку з жовтою рожею в руцї. З чаруючим усьміхом подала она менї цьвіт і щезла. То була наймолодша сестричка незнакомої.

Сусїдка підняла ся тепер з крісла, немов би дожидала з якимсь непокоєм продовженя оповіданя.

ний для него день він несподівано замість тхіря, що підкрадав ся до курий, забив курку. Господиня пожалувала ся на него земскому начальникови. А земский начальник — як доносять росийскі ґазети — велів строго покарати „виновника“ і засудив его на $1^1/_2$ місяця тюрми і заплачене господини 30 копійок за курку. Засуд земского начальника виповнено.

Телеґрами.

Берлин 5 червня. З Токіо доносять, що в послідних днях вислано з Японії значні військові сили призначені до облоги Владивостока і занятя Сахалина.

Льондон. 5 червня. Times доносить з Токіо: Всї взяті до неволї росийскі офіцири, котрі дали слово, що більше не будуть бороти ся против Япанії, будуть випущені на волю і віддані до розпорядимости француского амбасадї в Токіо. Коли надійдуть відповідні вказівки з Петербурґа, офіцири ті будуть відослані сейчас до Росиї.

Петербург 5 червня. Цїла росийска праса, а також і „Новое Время“ домагає ся безпроволочного скликаня земского собора, котрий рішив би о війні або мирі, бо инакше треба побоювати ся вибуху революциї.

Токіо 5 червня. Адмірал Рожественский заявив в розмові, що мав надію, що під заслоною мраки перекраде ся на північ. Однако надія не збула ся, бо мрака передчасно опала і то довело до катастрофи.

Москва 5 червня. Голова Москви розіслав телеґрами до бурмістрів всїх міст Росиї, запрошуючи їх на з'їзд до Москви, аби спільно з представителями земств нарадити ся над теперішним положенєм.

Берлин 5 червня. Вчера відбуло ся з великим торжеством вінчанє німецкого наслідника престола. В суботу о годині 7 вечером відбув ся в сали Єлисавети в цїсарскій палатї пир, в котрім взяли участь всї заграничні гості.

Конкурс.

Комітет бурси руского Товариства педаґоґічного у Львові (Вірменьска ч. 2) розписує отсим конкурс на приняте питомців до бурси Товариства на рік шкільний 1905/6.

Приймати ся будуть ученики ґімназияльні, сини членів руского Тов. педаґ.

Условия принятя є:

1. Батько (опікун) мусить бути членом руского Товариства педаґоґічного.

2. Кождий питомець мусить бути зовсїм здоровий, що потвердять оглядини лікарскі з початком шкільного року.

3. Комітет бурси прийме лише добрих і пильних учеників, котрих успіхи в науцї дають повну запоруку, що они скінчать ґімназию. — Першеньство мають ученики відзначаючі.

4. Батько (опікун) петента буде точно платити умовлену оплату з гори; найменше 16 К місячно.

5. Кождий питомець зложить при вступі одноразовий даток на інвентар, лікаря і купіль в сумі 6 корон.

До подання о приняте долучити треба:

1. Сьвідоцтво шкільне петента з послїдного півроку.

2. Деклярацию, в котрій батько (опікун) ученика зобовяже ся виразно умовлену суму за поміщенє сина в бурсї кождого місяця точно з гори платити.

3. Сьвідоцтво убожества.

Кождий принятий питомець має заосмотрити ся у 6 пар біля, 4 простирала, 2 пошевки, 12 хустинок, 6 пар шкарпиток, 4 ручники, сїнник (200×90), подушку, ковдру і коцик до накриваня, порядне одінє, плащ і дві пари обуви. Кожда штука біля має бути виразно назначена повним назвиском питомця. При вступі мусить кождий питомець виказати ся перед зарядом, що все потрібне має, а єсли би не було все в порядку, може наразити ся на неприняте в послїдній хвили. Всї питомці є обовязані користати з науки сьпіву і рисунків, а старші також язика француского і стеноґрафії. Питомцям не буде вільно мати поза бурсою ніякого занятя, лише у виїмкових случаях лекцій за дозволом заряду.

Поданя кождого петента з окрема адресувати до „Комітету бурси руского Тов. педаґоґічного у Львові“ ул. Вірменьска ч. 2. Поданя вносити найдальше до 1 липня 1905.

Всї бувші питомці мають опять внести подання.

У Львові дня 25 мая 1905.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

Радник знов якийсь час мовчав і глубокий смуток появив ся на его лици.

— Не знаю — говорив відтак дальше тихійше — не знаю, як довго сидів я з тою рожею на кріслї, в правдивім снї не бачив я нікого перед собою, не чув нї одного звука музики. То була найщасливійша хвиля мого житя. Жовта рожа, яку менї сестричка незнакомої принесла, була ясною відповідию на питанє всїх моїх сердечних снів!

Підперши голову руками, глядїла стара пані радникови в почервонїле лице.

— Коли филя переходячих мене минула — говорив той тужно дальше — поглянув я напротив себе на лавку, але незнакомої вже там не було. Я зірвав ся з крісла і перебіг цїлий огород — але нїгде не найшов я її слїду. Лише жовта рожа лишилась ся менї в руках як заставник її серця....

Дивний усьміх появив ся на устах старої женщини. Її живі очи сияли.

— І що ви зробили з тою рожею? — спитала по хвили.

— Я сховав її як скарб і маю її ще нинї. Її, що менї ту рожу дала, не найшов я до нинїшного дня. Не знаю, звідки она була, куди подїла ся і як називала ся!

— І ви мимо того все о нїй думали?

— Кождого року в лїтї відвідував я всї публичні місця і надіяв ся десь стрітити ся з нею. Лише о нїй я гадав і в часї безсонних ночий видавало ся менї, немов би она на мене глядїла і держала в руцї жовту рожу.

Мовчки дивилась она на него, як би вижидала кінця тої історії.

— Лїта минули — оповідав він дальше — а незнакома з жовтою рожею заєдно мешкала в моїм серци. Вправдї з часом затерли ся її черти в моїй памяти, як на фотоґрафії. Лише жовта рожа полишилась менї як спомин щастя, що вигринуло передомною як блискавка і щезло.

— Гадаєте, пане раднику, що й она о вас так думала?

— Так! І ще нинї так гадаю. Инакше чейже не була би менї передавала через свою молодшу сестру жовтої рожі. То лиш було цїлим нашим нещастєм, що ми не могли нїколи в житю стрітити ся.

— І тому споминови пожертвували ви цїле своє житє?

— Так, ласкава панї! Тому споминови полишив ся я вірним цїле моє житє. Жовта рожа була і є моєю одинокою любовію!

Глядїла на него якусь хвилю, немов би борола ся між сьміхом а плачем.

— А пізнали би ви її — спитала відтак — коли би її побачили тепер по пятьдесятьох лїтах?

А коли радник заперечив, сказала простягаючи до него руку:

— Отже тою незнакомою була — я!

А він затремтїв на цїлім тїлї; кров ударила єму до голови і очи широко отворили ся....

В тій самій хвили над'їхав віз і задержав ся перед домом. Стара женщина з радістним окликом приступила до вікна. Зараз опісля увійшов до компнати сивий вже, але ще здоровий мужчина. За ним увійшла панї в середнїм віцї з двома хлопцями, а вкінци якийсь пан з шпакуватим волосєм.

— Ви мали доперва завтра приїхати! — скрикнула стара панї і обійміла старого пана.

— Зробимо бабцї несподіванку, казав дїд — відповів один з хлопців.

Коли всї стали витати ся, відступив ся радник на бік. Єму видавало ся, що то сон, що всьо, що він перед тим чув, а тепер бачив, нїчого лиш сон.

На лици старої панї появив ся дивний, тихий і вдоволений усьміх. Перешлувавши внуків, приступила до старого пана і підвела его до сусїда. Той стояв непорушно на однім місци. Єго цїла минувшість, від перших мрій, котрим остав він вірний, найшла нагле конець в незвістній єму доси дійстности, що тепер перед сим відкрила ся....

— Пригадуєш собі — спитала стара панї пана — на ту подію з жовтою рожею, коли ми переїздили через А. до заграничних купелів? Тому як раз пятьдесять лїт!

Старий пан дивив ся то на жінку то на радника, але не міг собі нїчого пригадати.

— То було тодї — говорила она усьміхаючи ся — коли ти на мене трохи гнївав ся, аж я тебе перепросила даючи тобі найкрасшу рожу з нашого огородця....

— Нї, не можу собі пригадати!

— Не знаєш, як мала Блянка взяла від мене в огородї стрільницї рожу і дала її молодому, незнакомому панови?

— Тому, що так в тебе вдивлював ся? Ага, тепер собі пригадую. Ви ще довго з того сьміяли ся.

— Але, любий мужу!

— Ти его тодї назвала дураком. Хтож то був?

Живо перебила єму, приступила до свого сусїда і представила его:

— Пан радник Пфайфер!

Старий пан поглянув на него з якимсь зачудованєм, бо не розумів, що то мало значити. Але відтак подав радникови руку і не знаючи що сказати, розсьміяв ся.

Радник також не міг нїчого говорити. Він воркнув щось про потребу спочинку для гостий і попращав ся з глубоким поклоном. Цїлу ніч не замкнув ока. Скоро розвиднїло ся, встав, викинув всї жовті рожі за вікно і велїв сказати господини, що випроваджує ся.

Годину опісля покинув на все жовтий домок.

Бідний радник Пфайфер!

Що року горять хлопскі мілїони неасекуровані!

„Дністер“

Товариство взаїмних обезпечень у Львові

Ринок ч. 10, в домі „Просьвіти“

одиноке руске Товариство асекурацийне **против огневих шкід**

Обезпечає будинки, движимости, збіже і пашу.

По пожарі виплачує „Дністер“ **зараз відшкодоване**; оцінку шкід переводить разом з місцевими членами; через 12 лїт виплатив „Дністер“ відшкодовань **в сумі 5 мілїонів 340 тисяч корон.**

Фонди **„Дністра“** виносять (з кінцем р. 1904) суму **1,183.874** кор і уміщені суть в цїнних паперах.

В **„Дністрі“** єсть обезпечених більше як **300.000** будинків. На покритє хат черепом дістають члени „Дністра“ позичку в Товаристві кредитовім „Дністер“.

Полїси **„Дністра“** приймають ся при всїляких позичках в Банку краєвім, касах ощадности і касах сиротиньских.

Чистий зиск по скінченім роцї звертає ся членам; в лїтах 1901—1904 звернув „Дністер“ членам 284.857 кор.; (за лїта 1900 до 1902 по 8%, за 1903 р. 5% премії).

Аґенциї **„Дністра“** находять ся у всїх містах і більших селах і треба подавати обезпеченє через аґента; господарі письменні повинні старати ся о аґенциї „Дністра“ в таких сторонах, де инші аґенти „Дністра“ не роблять. Аґенти „Дністра“ заробили вже провізиї 662.807 корон.

На житє обезпечайте ся тілько через „Дністер“ в Товаристві Краківскім; свою провізию від сих обезпечень дає „Дністер“ **на рускі добродїйні цїли.**

Стережіть ся огня і асекуруйте ся в „Дністрі“!

Покривайте свої хати черепом (дахівками)!

„Дністер“ припоручили Преосьв. Епископскі Ординарияти.

Головна аґенция дневників

СТ. СОКОЛОВСКОГО

у Львові, пасаж Гавсмана ч. 9,

принимає пренумерату і оголошеня до всїх дневників краєвих і заграничних.

До „Народної Часописи“ і „Ґазети Львівскої“ може принимати оголошеня виключно лиш ся аґенция.

З друкарнї В. Лозиньского, під зарядом І. Недопада. — (Телефона ч. 527).